

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 117/2021
21.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници из породичних односа тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Српко Савић, адвокат из ..., против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Милан Маричић, адвокат из ..., ради измене супружанског издржавања, одлучујући о ревизији тужене, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 210/20 од 11.06.2020. године, на седници одржаној 21.01.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 210/20 од 11.06.2020. године, у делу којим је одбијена жалба тужене.

Образложење

Основни суд у Руми, пресудом П2 15/17 од 28.10.2019. године, одбио је тужбени захтев тужиоца, којим је тражио да се утврди да је престало право тужене на супружанско издржавање, утврђено пресудом Основног суда у Сремској Митровици, Судска јединица Рума П2 921/13 од 13.12.2013. године, почев од дана подношења тужбе због губитка могућности за давање издржавања и очигледне неправичности за то (став први изреке). Утврдио је да на страни тужене, постоје нарочито оправдани разлози, па обавезу тужиоца за издржавање тужене продужио и после истека рока од пет година од правноснажности пресуде Основног суда у Руми П2 300/14 од 22.12.2014. године и обавезао тужиоца да од момента подношења тужбе 19.01.2017. године на име издржавања тужене плаћа месечно путем административне забране износ у висини од 18% од своје пензије, све док за то постоје законски услови и док се ова пресуда не измени, на који начин се мења став први изреке пресуде Основног суда у Сремској Митровици, Судска јединица Рума П2 921/13 од 13.12.2013. године (став други изреке). У преосталом делу, одбио је противтужбени захтев за потраживани износ преко досуђеног (став трећи изреке). Одлучио је да свака странка плаћа своје трошкове (став четврти изреке).

Основни суд у Руми, допунском пресудом П2 15/17 од 10.02.2020. године, одбио је противтужбени захтев тужене за исплату за издржавање преко досуђених 18% до потраживаних 26% од пензије тужиоца.

Апелациони суд у Новом Саду, пресудом Гж2 210/20 од 11.06.2020. године, одбио је жалбе и потврдио пресуду Основног суда у Руми П2 15/17 од 28.10.2019. године и допунску пресуду Основног суда у Руми П2 15/17 од 10.02.2020. године (став први изреке). Одбио је захтев тужене за накнаду трошкова поступка по жалби (став други изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у делу којим је одбијена жалба тужене, тужена је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права и предложила да се обавезе тужилац да месечно плаћа туженој на име издржавања 26% од пензије и да је суд ослободи обавезе плаћања таксе на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, бр.72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18 и 18/20) и утврдио да ревизија тужене није основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности, на основу члана 408. ЗПП. Како је ревизија изјављена и због битне повреде одредаба парничног поступка, то се у том делу наводима ревизије не доводи у сумњу законитост и правилност побијане пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, правноснажном пресудом Основног суда у Сремској Митровици, Судска јединица у Руми П2 921/13 од 13.12.2013. године, обавезан је тужилац да плаћа туженој супружанско издржавање у висини од 26% од своје пензије. У време доношења наведене пресуде тужилац је био стар 62 године, примао је инвалидску пензију у висини од 31.000,00 динара, био власник куће у ..., са плацем од 15 ари и баштом од 30 стабала воћака. Поводом стана који је од фирме добио у ... водио је дугогодишњи спор. За тужену је утврђено да нема довољно средстава за издржавање, да је незапослена и потпуно неспособна за рад због здравствених проблема, да је старости 59 година, срчани болесник, неспособна за било какву физичку активност. Тужилца је поседовала њиву у власништву површине 79 ари и 41м² и живела у заједничкој кући која се водила на име тужиоца. Туженој су деца месечно слала око 100 франака. Тужилац сад има здравствене тегобе у виду повишеног крвног притиска, склон је депресијама и сличним стањима и прима одређену терапију, одлази на лекарске контроле. Тужилац је оперисао катаракту и има дегенеративне промене на коштаномј структури кичме, редовно иде на заказане терапије. Он је иселен из стана у ... и живи као подстанар. Тужилац је заједничку кућу у ... уговором поклонио сину, са правом доживотног плодоуживања, којег права се тужилац касније одрекао. Предметна кућа је била на име тужиоца и радило се о заједничкој имовини странака стеченој у брачној заједници. У тој кући и сада живи тужена. Тужилац је поседовао и шлепер који је продао, корисник је пензије у висини од 33.796,00 динара, месечно. Тужена је болесна, не одлази често код лекара јер нема средстава. Срчано обољење код тужене које постоји од раније захтева редовне контроле, лекове и лечење, али њени приходи јој то не дозвољавају. Тужена се лако замара, све је старија и њено здравствено стање се погоршава. Она није у стању да самостално ради у башти. Тужена у власништву и даље има њиву од које убира закупнину у износу од 100 евра годишње, од сина више нема материјалну помоћ, а кћерка јој помаже ређе и у мањим

износима него раније. Тужена због болести и старости није у могућности да ради и тако стиче средства за сопствено издржавање.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, према оцени овога суда, правилно је примењено материјално право, када је одбијен противтужбени захтев на име издржавања преко досуђених 18% а до тражених 26% од пензије тужиоца.

Ово из разлога, како је то закључио другостепени суд, да животна доб, здравствено стање и стамбене прилике тужиоца указују на то да су се повећале потребе за његово издржавање и да код таквог стања ствари, услед измењених околности у односу на оне на основу којих је донета претходна одлука о висини тужиоцевог доприноса за издржавање тужене, те полазећи од института супружанског издржавања, заштите егзистенције и подмирења основних потреба бившег супружника који нема средстава или нема довољно средстава за издржавање, сразмерно могућностима дужника издржавања, да је потребно продужити издржавање на захтев тужене и по истеку рока од пет година од престанка брака странака на терет тужиоца, јер постоје нарочито оправдани разлози на страни тужене који је спречавају да ради, с тим да тужилац убудуће, од подношења тужбе 19.01.2017. године, месечно за издржавање тужене плаћа 18% од пензије (што у постојећим околностима номинално износи око 6.000,00 динара месечно), чиме неће угрозити своју егзистенцију.

Дакле, полазећи од нарочито оправданих разлога на страни тужене као повериоца издржавања, да не ради због својих година старости и здравственог стања, и тужиоца као дужника издржавања свог бившег супружника, да је у међувремену дошло до повећања потребе и за његовим издржавањем, његово здравствено стање и животну доб, то су правилно примењене одредбе члана 163. и 164. Породичног закона ("Службени гласник РС" бр. 18/05, 72/11 и 6/15).

Како се одбија као неоснована ревизија тужене, наводи из ревизије нису од утицаја на другачију одлуку овога суда, то није неопходно даље детаљно образлагати ову пресуду у смислу одредбе члана 414. став 2. ЗПП.

Овај суд није одлучио о предлогу тужене за ослобађање од плаћања судске таксе, с обзиром на то да одлуку о ослобађању од плаћања трошкова поступка, које чини и судска такса, доноси првостепени суд на основу одредбе члана 169. став 1. ЗПП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 414. став 1. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић